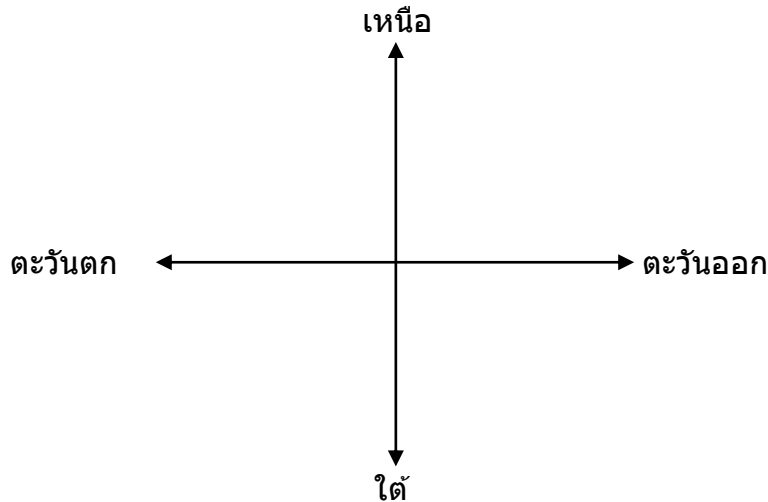

ทิศ แพนที่ และแพนพัง

ทิศ

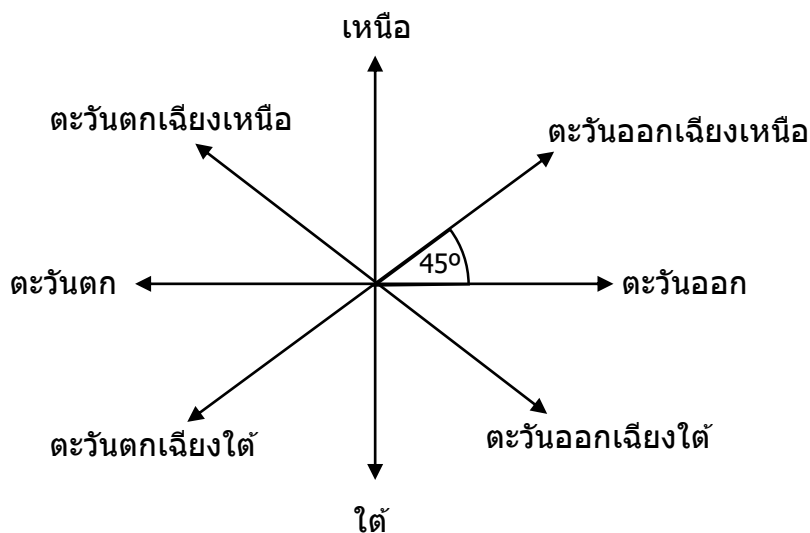
ทิศ เป็นการบอกที่ตั้ง หรือเส้นทาง โดยทิศหลักมีอยู่ 4 ทิศ คือ ทิศเหนือ ทิศใต้ ทิศตะวันออก ทิศตะวันตก โดยทำมุม 90° ซึ่งกันและกัน ตามรูป

นอกจากทิศหลักแล้ว ยังมีทิศที่อยู่แนวกึ่งกลางระหว่างทิศหลัก โดยทำมุม 45° กับทิศหลักดังนี้

1. ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ อยู่ระหว่างทิศตะวันออกและทิศเหนือ
2. ทิศตะวันออกเฉียงใต้ อยู่ระหว่างทิศตะวันออกและทิศใต้
3. ทิศตะวันตกเฉียงเหนือ อยู่ระหว่างทิศตะวันตกและทิศเหนือ
4. ทิศตะวันตกเฉียงใต้ อยู่ระหว่างทิศตะวันตกและทิศใต้

ดังรูปต่อไปนี้

การบอกตำแหน่งต้องอาศัยทิศเป็นเครื่องมือในการระบุ โดยส่วนมากจะยึดทิศเหนือเป็นหลักตามเข็มทิศ ซึ่งจะมีลูกศรชี้บอกทิศเหนือเอาไว้ในแผนที่เสมอ

มาตราส่วน

มาตราส่วน หมายถึง สัดส่วนที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระยะทางในรูปกับระยะทางจริงสามารถเขียนได้ 2 แบบ คือ

1. มีหน่วยกำกับ ใช้ในกรณีที่หน่วยต่างกัน เช่น มาตราส่วน 1 เซนติเมตร : 1 กิโลเมตร หมายถึง ความยาวในรูป 1 เซนติเมตร แทนความยาวจริง 1 กิโลเมตร
2. ไม่มีหน่วยกำกับ ใช้ในกรณีที่หน่วยเดียวกัน เช่น 1 : 100 หมายถึง ความยาวในรูป 1 หน่วย แทนความยาวจริง 100 หน่วย

แผนผัง

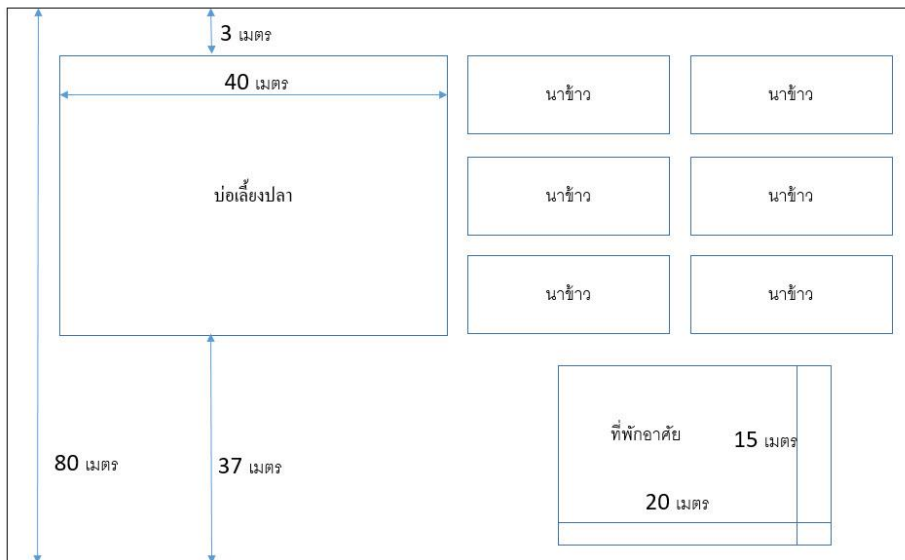
แผนผัง หมายถึง รูปย่อส่วนจากของจริงที่แสดงตำแหน่งของสิ่งต่าง ๆ

แผนที่

แผนที่ หมายถึง รูปย่อส่วนจากของจริงแสดงเส้นทางการเดินทาง และระบุตำแหน่งของสถานที่สำคัญ

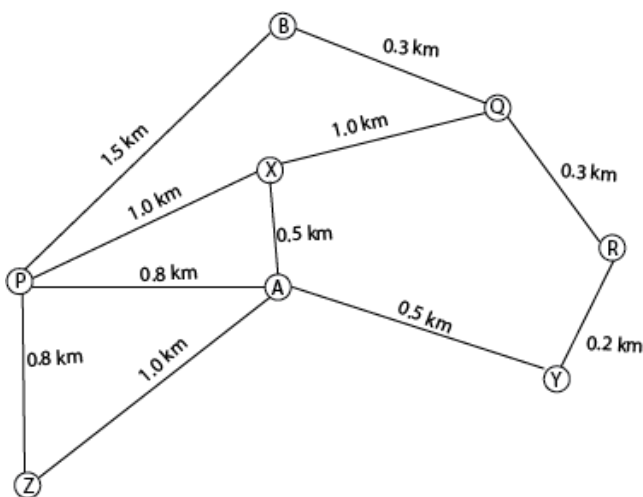
แบบทดสอบ เรื่อง ทิศ แผนที่และแผนที่

1. เกษตรกรแบ่งพื้นที่ทำการเกษตร ดังรูป บ่อเลี้ยงปลาที่มีพื้นที่มากกว่าที่พักอาศัยกี่ตารางเมตร

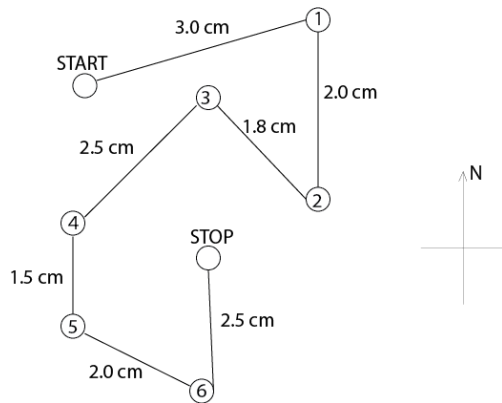
(ความยาวในแนวนอนนี้เขียนโดยไม่ได้อาศัยมาตราส่วน)

2. จากแผนที่ จงหาเส้นทางที่ใกล้ที่สุดจากหมู่บ้าน A ไปยังหมู่บ้าน B

1. $A \rightarrow Z \rightarrow P \rightarrow B$
2. $A \rightarrow X \rightarrow P \rightarrow B$
3. $A \rightarrow X \rightarrow Q \rightarrow B$
4. $A \rightarrow Y \rightarrow R \rightarrow Q \rightarrow B$

3. แผนที่แสดงเส้นทางการวิ่งมินิมาราธอนของนักวิ่งมาราธอน กำหนดอัตราส่วน 1 เซนติเมตร เท่ากับ 1 กิโลเมตร ข้อใดผิด

1. ระยะทางจากจุดเริ่มต้นถึงเส้นชัยคือ 15.3 กิโลเมตร
2. ระยะทางจากจุดเริ่มต้น ถึงจุดที่ 2 คือ 5.0 กิโลเมตร
3. ระยะทางจากจุดที่ 2 ถึงจุดที่ 5 คือ 4.8 กิโลเมตร
4. ระยะจากจุดที่ 4 ถึงเส้นชัยคือ 6.0 กิโลเมตร

4. ทิศตะวันออกเฉียงใต้ ทำมุมกับทิศเหนือกี่องศา

1. 45°
2. 90°
3. 135°
4. 180°

5. เมื่อวัดระยะระหว่างจุดสองจุดในแผนที่ได้ 2.4 เซนติเมตร ในขณะที่ระยะทางจริงของทั้งสองจุดห่างกันเป็น 12 กิโลเมตร ข้อใดต่อไปนี้เป็นเขียนมาตราส่วนของพื้นที่ได้ถูกต้อง

1. 1 : 5
2. 1 : 500
3. 1 : 50,000
4. 1 : 500,000

6. สนามฟุตบอลแห่งหนึ่งกว้าง 350 เมตร ยาว 500 เมตร แผนผังสนามที่ใช้กำหนดให้มีมาตราส่วน 1:5000 แผนผังจะมีความกว้างและความยาวเท่าใด

7. ถ้าบ้านมีระยะห่างจากโรงเรียนเป็นระยะ 4.5 กิโลเมตร เมื่อใช้มาตราส่วนในแผนที่เป็น 1 : 500,000 จะวัดระยะระหว่างบ้านกับโรงเรียนได้กี่เซนติเมตร